

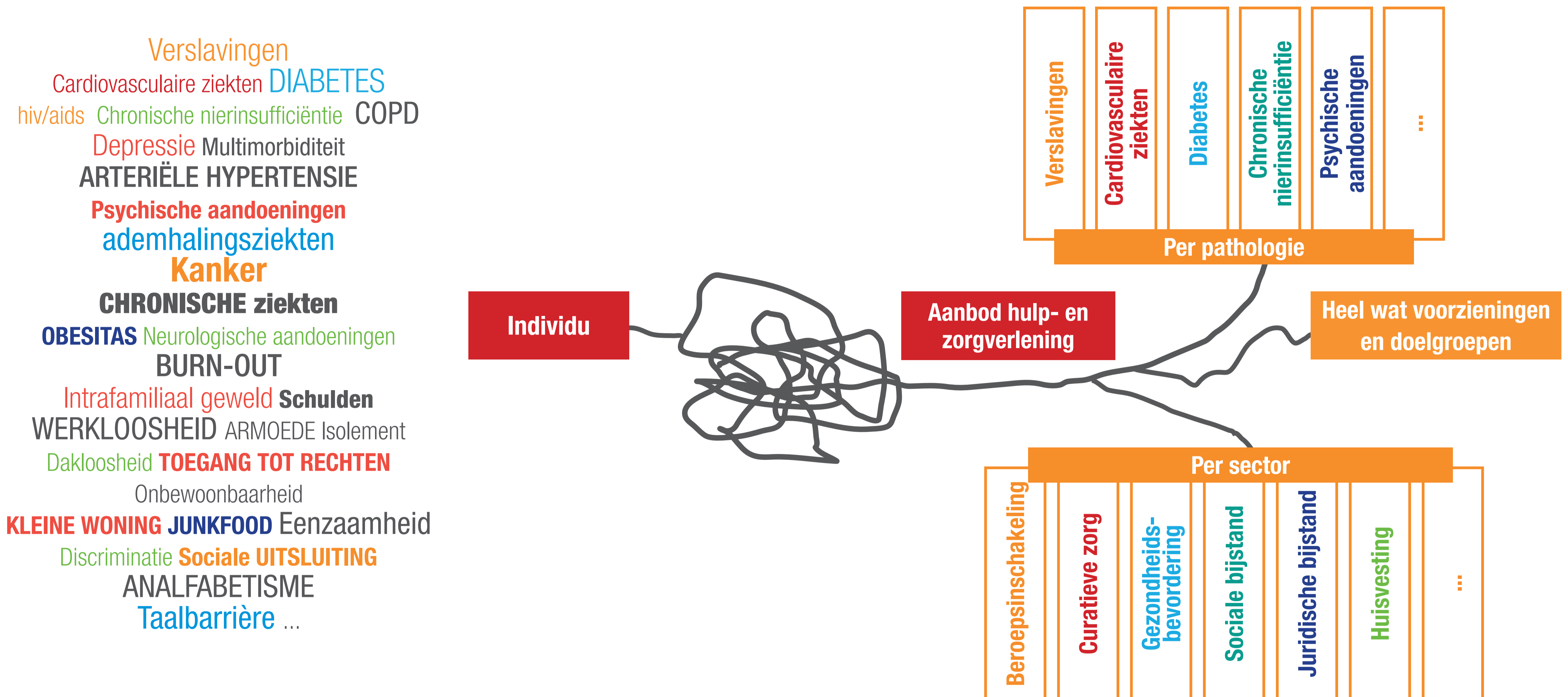
Vaststellingen en uitdagingen

Uitdagingen binnen de zorg, de hulpverlening en de begeleiding in Brussel

Sociale problemen, culturele problemen en lichamelijke en geestelijke gezondheidsproblemen zijn met elkaar verweven en maken de ervaren situaties en parcours complexer. Het huidige aanbod hulp- en zorgverlening, dat gebaseerd is op een sectorale organisatie, ondervindt moeilijkheden om passende oplossingen voor te stellen voor deze uitdagingen.

Gecompliceerde trajecten, een gesegmenteerd aanbod

Uitdaging = Aanpassing van de werkwijzen aan de zeer uiteenlopende omstandigheden en behoeften van mensen, met behoud van een algemene samenhang binnen de organisatie van zorg, hulpverlening en begeleiding.

Een territoriale aanpak van hulp- en zorgverlening, van wijk tot Gewest, kan op verschillende manieren mee bijdragen tot de verbetering van dit aanbod:

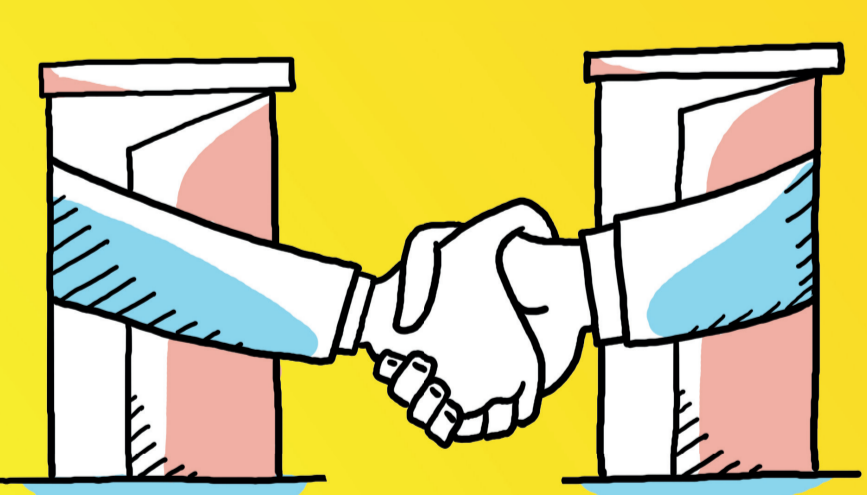
KENNEN

De problemen en concrete **behoefte**n van de bewoners van een gebied beter identificeren en kennen

De formele en informele **hulpbronnen** (mantelzorgers, burens, gemeentediensten, handelaars enz.) beter **kennen** en **met elkaar in contact brengen**

VERBINDEN

De interventies en bijdragen van professionals van verschillende sectoren (intersectoraliteit) nauwgezet **coördineren**

De professionals van de **hulp- en zorgverlening nauwer in contact brengen met de spelers binnen het domein van gezondheidsbevordering en preventie**

En zo **zorgen voor een betere continuïteit** van de begeleiding tussen de verschillende diensten en de verschillende specialisatieniveaus

DICHTERBIJ BRENGEN

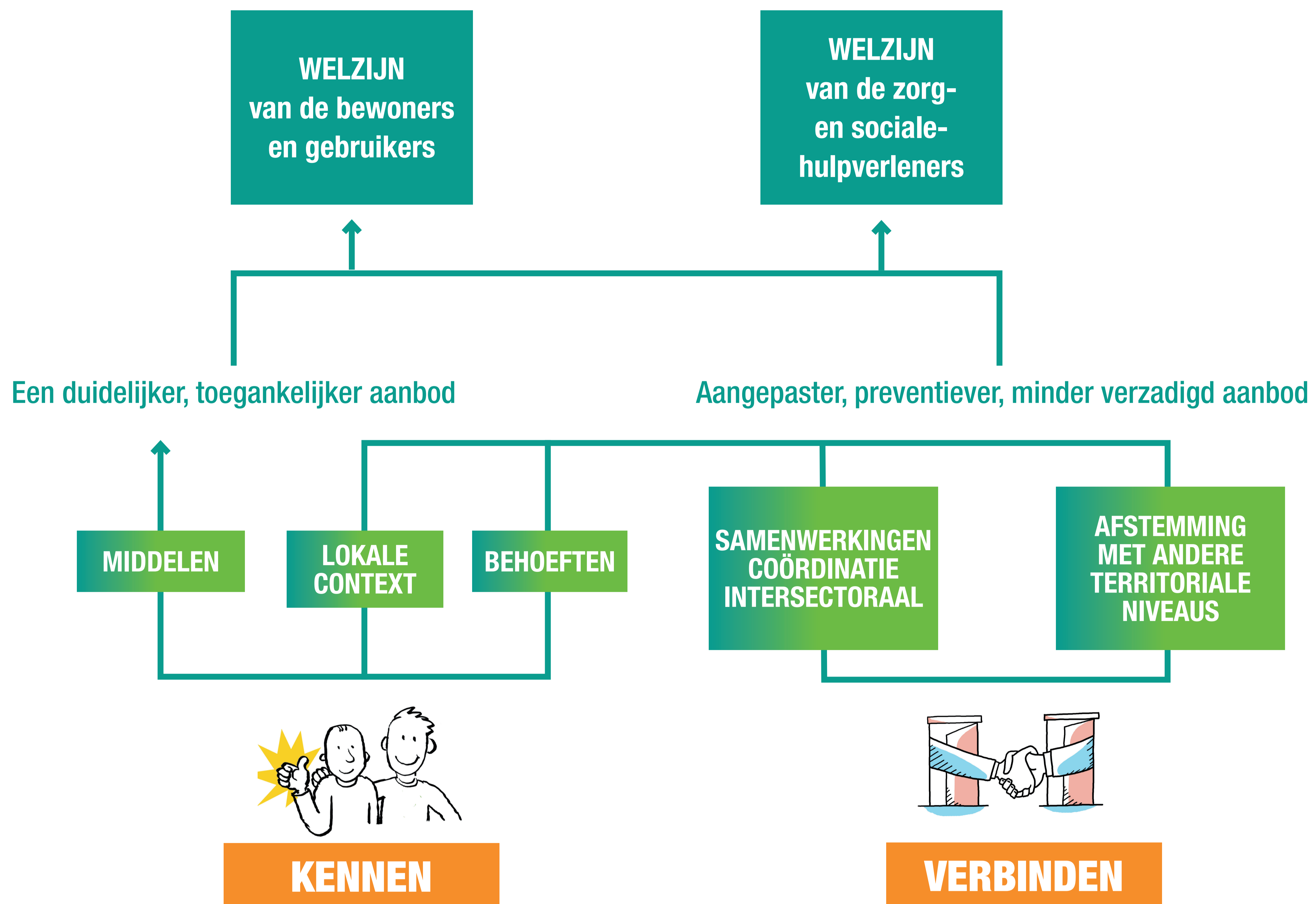
De diensten **dichterbij** brengen en dus **toegankelijker** maken

Territoriale benadering (1)

Wat is een territoriale organisatie?

Het betekent vertrekken van de **behoeften** van mensen in een bepaald gebied om **een specifiek en passend aanbod** van hulp, zorg en begeleiding op verschillende nabijheidsniveaus uit te werken.

Die niveaus kunnen de wijk, de gemeente, een groter stedelijk gebied zoals een 'woonzorgregio' of het Gewest zijn. Ze worden **op elkaar afgestemd** naargelang de mate van nabijheid en specialisatie van de aangeboden diensten.

Een territoriale benadering ontwikkelen: welke uitdagingen?

Het aanbod organiseren op een territoriale basis creëert bepaalde opportuniteiten:

- Het aanbod duidelijker maken
- De toegankelijkheid vergroten en zorgen voor een betere continuïteit van de begeleiding
- Aan efficiëntie winnen en de verzadiging van de diensten beperken
- De territoriale en sectorale logica's op elkaar afstemmen

Maar roept ook vragen op:

- Hoe kunnen we gebruik maken van wat al bestaat en vermijden dat we 'lagen toevoegen' aan een systeem dat al complex is?
- Hoe kunnen we de mobiliteit van de mensen binnen het grondgebied en de vrije keuze van de patiënt respecteren?
- Hoe kunnen we deze benadering samen uitbouwen? Hoe moeten we binnen de verschillende territoriale niveaus beslissingen nemen en beheren?
- Welke plaats moeten professionals en burgers krijgen in de opbouw van deze voorzieningen?
- ...

Territoriale benadering (2)

Wat zou dit opleveren in Brussel?

Gewest

Woonzorgregio

Gemeente

Wijk

5 Woonzorgregio

Noord

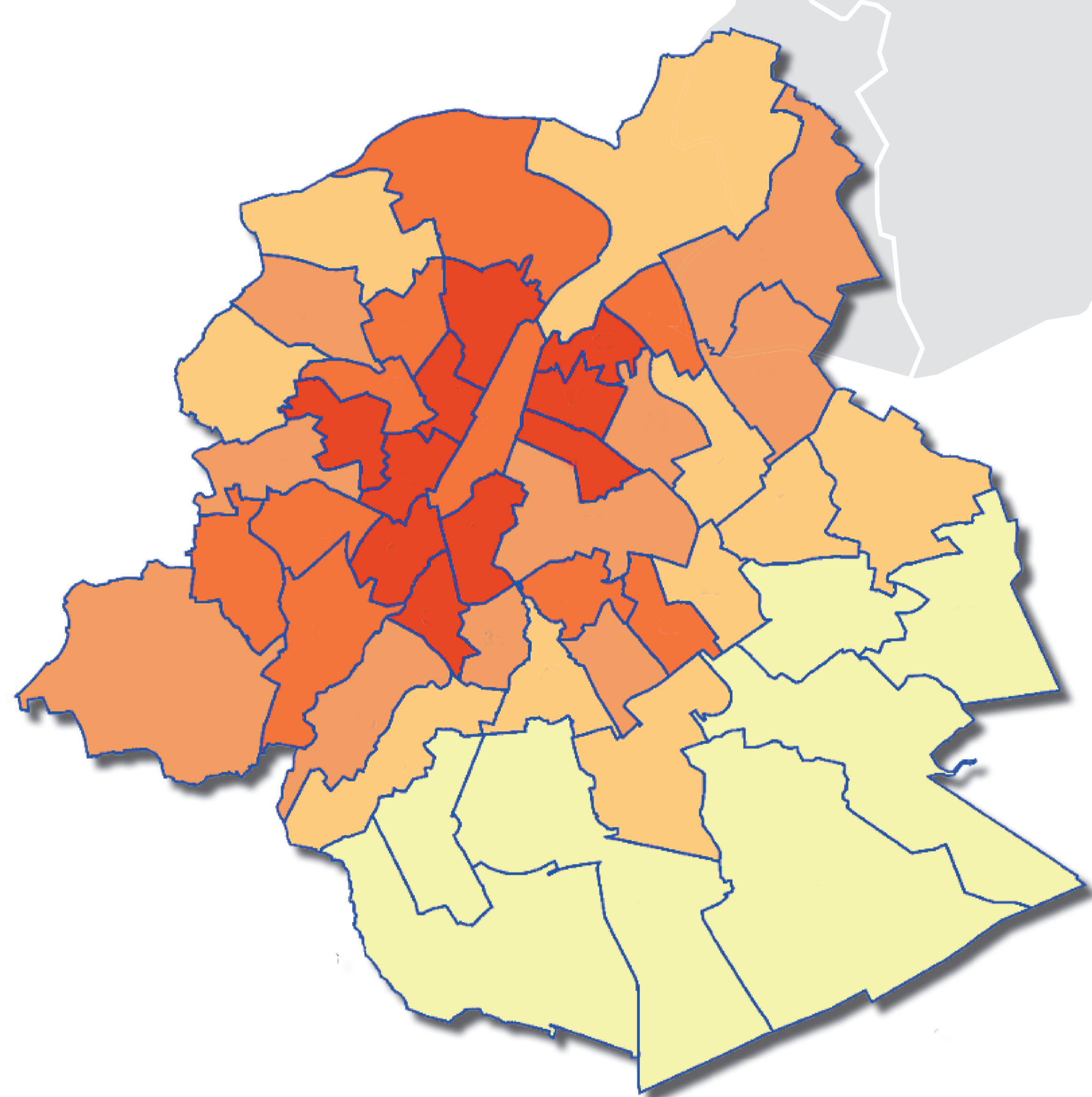
Noord-Oost

West

Zuid-Oost

47 wijken

Zuid

Toegang/toegankelijkheid

Toegankelijkheid / toegang tot zorg, begeleiding en rechten

De toegang tot rechten en zorg- en begeleidingsverlening hangt af van de middelen van de gebruikers en de toegankelijkheid die de diensten voorzien opdat mensen er een beroep op zouden kunnen doen. Toegankelijkheid heeft dus betrekking op de toegangsmogelijkheden – met andere woorden op de voorwaarden die de toegang vergemakkelijken – terwijl toegang betrekking heeft op de feitelijke toegang, die daadwerkelijk plaatsvindt en waargenomen kan worden. De beschikbaarheid van het aanbod is geen garantie voor de toegang. Er zijn heel wat obstakels.

Wat betekent de toegang tot rechten, tot hulp- en zorgverlening vergemakkelijken?

Dat betekent het aanbod aan hulp- en zorgverlening zodanig organiseren dat elke persoon op het Brussels grondgebied zijn/haar vraag kenbaar kan maken en een passend antwoord op zijn/haar behoeften kan krijgen van sociale en gezondheidsdiensten en -werkers. Dat veronderstelt onder andere een betere zichtbaarheid van het aanbod voor de professionals en de burgers, volledige en gedeelde informatie, middelen voor de coördinatie, de oriëntatie en begeleiding naar de juiste dienst.

Voor de specifieke doelgroepen die behoeften hebben, maar moeite hebben om ze kenbaar te maken of die zich verder van het aanbod bevinden, veronderstelt dat ook een vermenigvuldiging van de diensten die werken volgens een logica van 'gaan naar' en, over het algemeen, een beperking van de toegangsvoorwaarden.

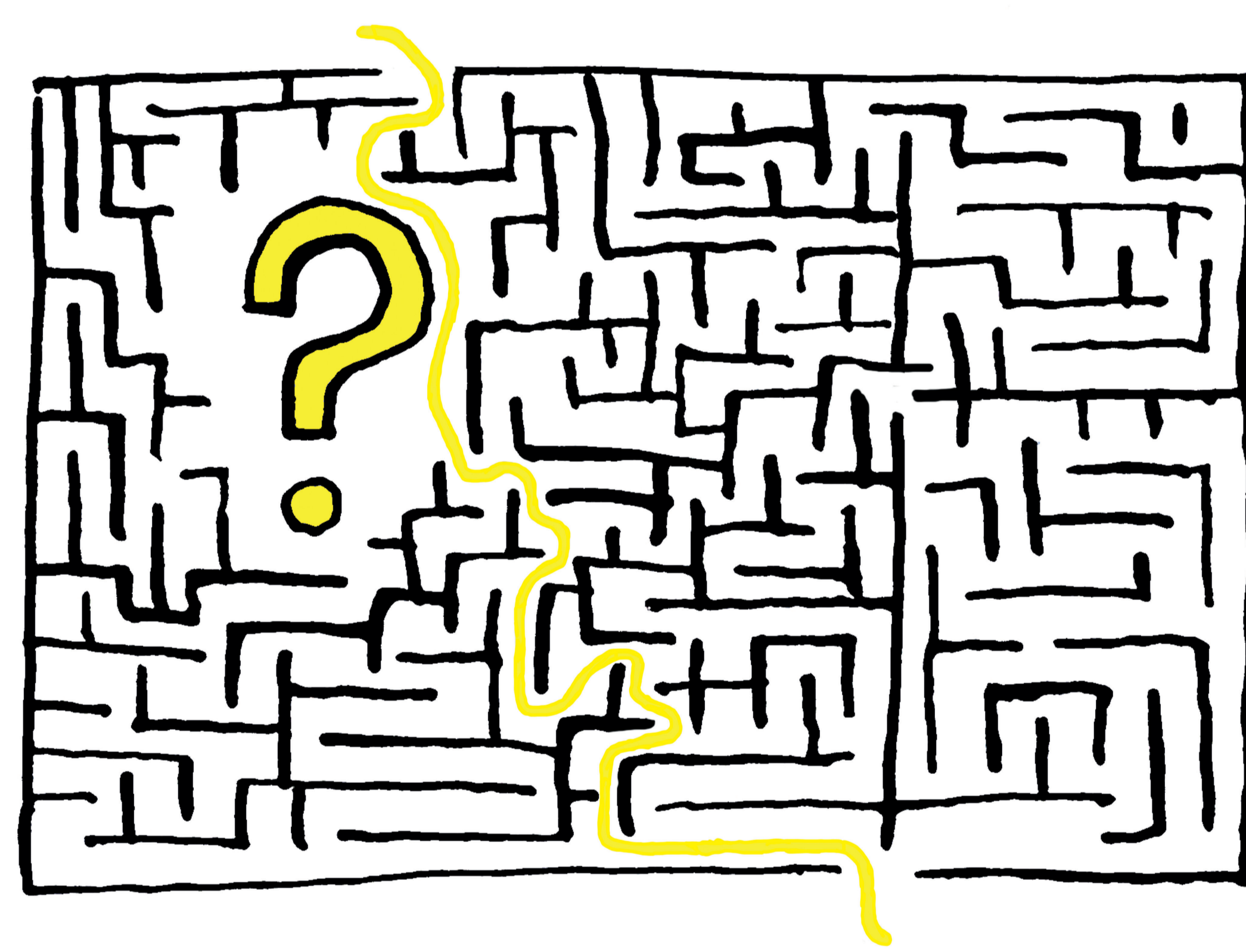
Voor een gemakkelijkere toegang tot rechten, hulp- en zorgverlening kunnen we bijvoorbeeld:

- De behoeften binnen het grondgebied analyseren om het dienstenaanbod er beter op af te stemmen
- De informatie over het beschikbare aanbod verbeteren (actualiteit en volledigheid van de informatie, taalniveau, meertaligheid)
- Het onthaal verbeteren (behoud van een fysiek onthaal, verbetering van de openingsuren, gebruik van talen enz.)
- Een betere begeleiding van dienst naar dienst mogelijk maken
- De obstakels voor de toegang verminderen, of ze nu van administratieve of reglementaire aard zijn
- ...

De toegang verbeteren: welke operationele uitdagingen?

Om de toegang van de burgers tot de hulp- en zorgverlening te vergemakkelijken, zijn oplossingen nodig voor een aantal cruciale problemen:

- Hoe kunnen we de toegangsdrempels voor iedereen verlagen en de effecten van de verschillende toegangsvoorwaarden voor diensten, ondersteuning en rechten verminderen?
- Hoe kunnen we de verzadiging van de diensten beperken?
- Wat kan er in de praktijk binnen de diensten worden gedaan om de toegang te verbeteren, met name om inclusieve praktijken en manieren om 'gaan naar' te bevorderen?
- ...

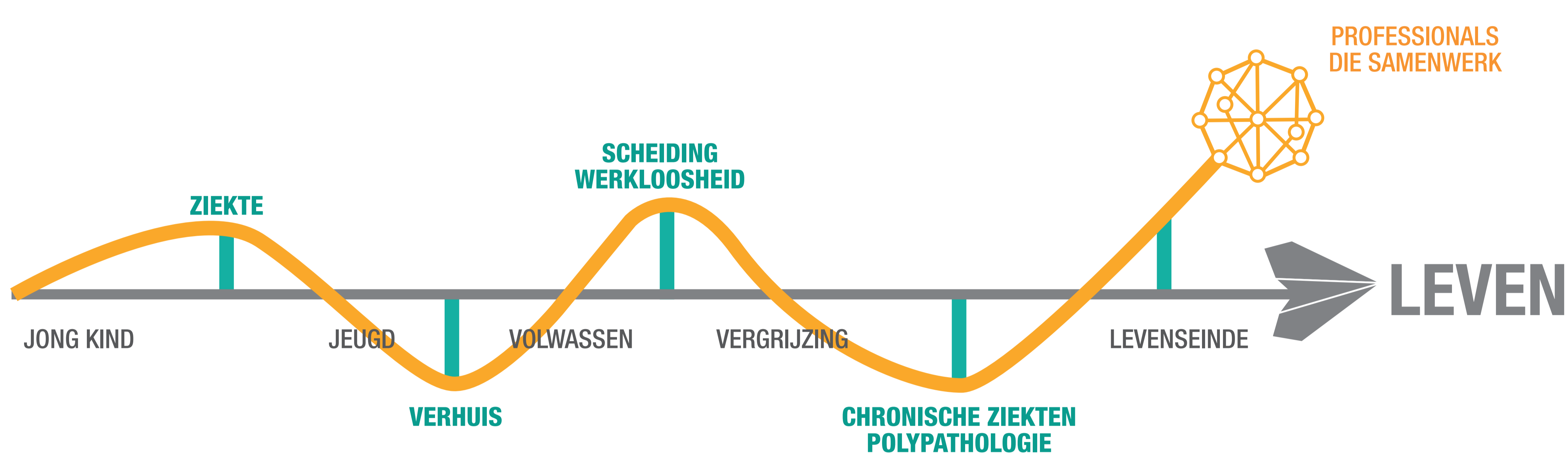

Wat is dat, de continuïteit vergemakkelijken?

Dat betekent de hulp- en zorgverlening zodanig organiseren dat de begunstigen op een coherente en ononderbroken manier worden begeleid, ongeacht de overgangen die zij doormaken. Het is de bedoeling om onderbrekingen in de begeleiding, verlies van rechten of stopzetting van de zorg te voorkomen, en te zorgen voor een vlotte overgang van de ene status of toestand naar de andere. Dat berust op de collectieve erkenning van een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor de behoeften van het individu gedurende zijn hele leven.

De continuïteit van de hulp- en zorgverlening garanderen betekent de overgangen die mensen ervaren zo goed mogelijk beheren, ongeacht of deze het gevolg zijn van een verandering:

- Van status (scheiding, werk verliezen, verlaten van de gevangenis enz.)
- Van grondgebied (verhuis)
- Van verantwoordelijke diensten (tussen sectoren, tussen ambulante en residentiële, tussen een algemene en gespecialiseerde dienst enz.)

De continuïteit garanderen: welke uitdagingen?

Om onderbrekingen te voorkomen zijn volgende zaken noodzakelijk:

- Plaatsen voor permanent overleg ontwikkelen
- Overeenstemming bereiken over de bevoegdheidsgebieden en verantwoordelijkheden van elke zorgverlener
- De obstakels en voorwaarden tussen de betrokken spelers op hetzelfde grondgebied beperken
- ...

Geïntegreerde welzijns- en gezondheidsorganisatie

Wat is dat?

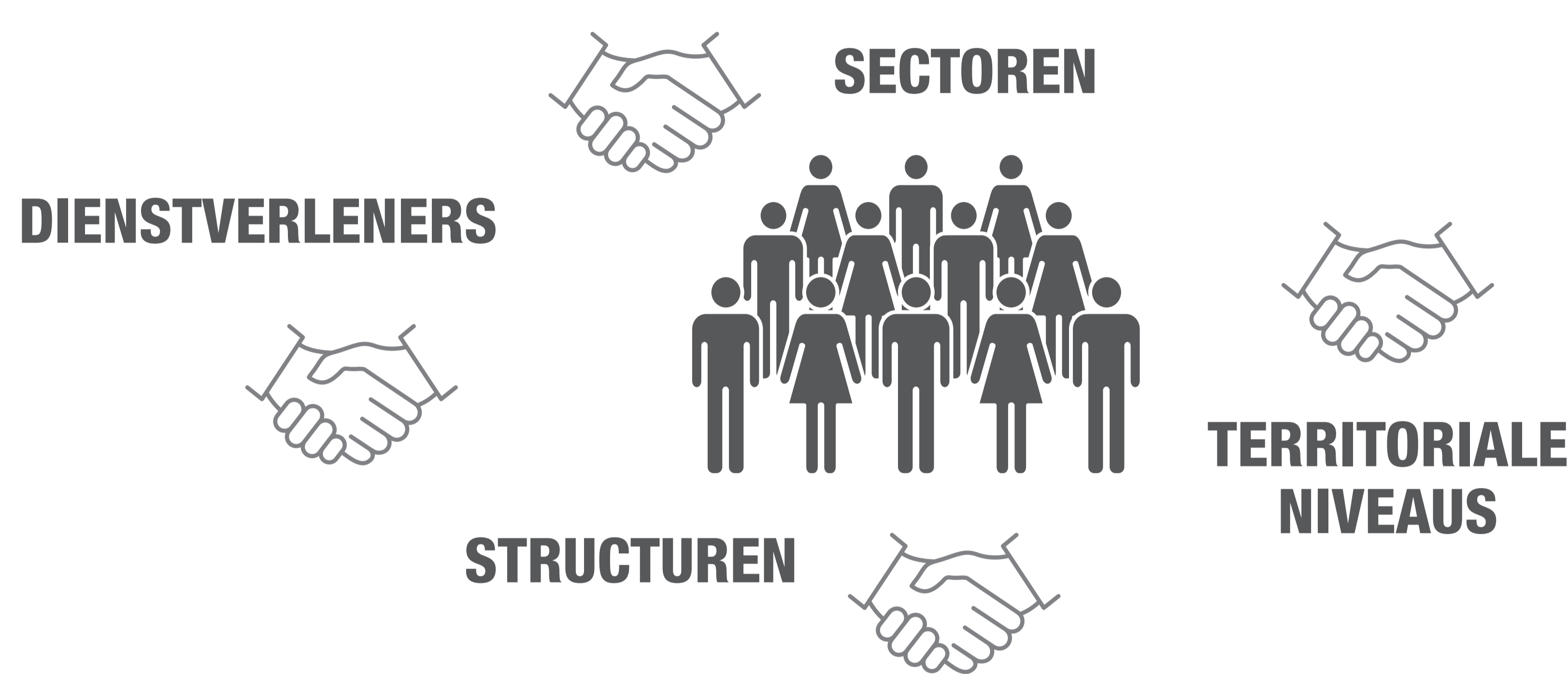
Gemeenschappelijke organisatie van diensten en actoren met als doel de continuïteit van de zorg, hulpverlening en begeleiding van de mensen te garanderen, zodat zij hun leven lang een toestand van volledig lichamelijk, geestelijk en sociaal welzijn kunnen handhaven of bereiken.

Waarom?

- De toegang tot de verschillende diensten bevorderen
- De complementariteit van de expertises ondersteunen
- Zorgen voor een gevoel van verantwoordelijkheid voor de bevolking

Hoe?

Deze organisatie voorziet tools, functies en aanpasbare mechanismen voor integratie tussen sectoren, dienstverleners, structuren, territoriale niveaus.

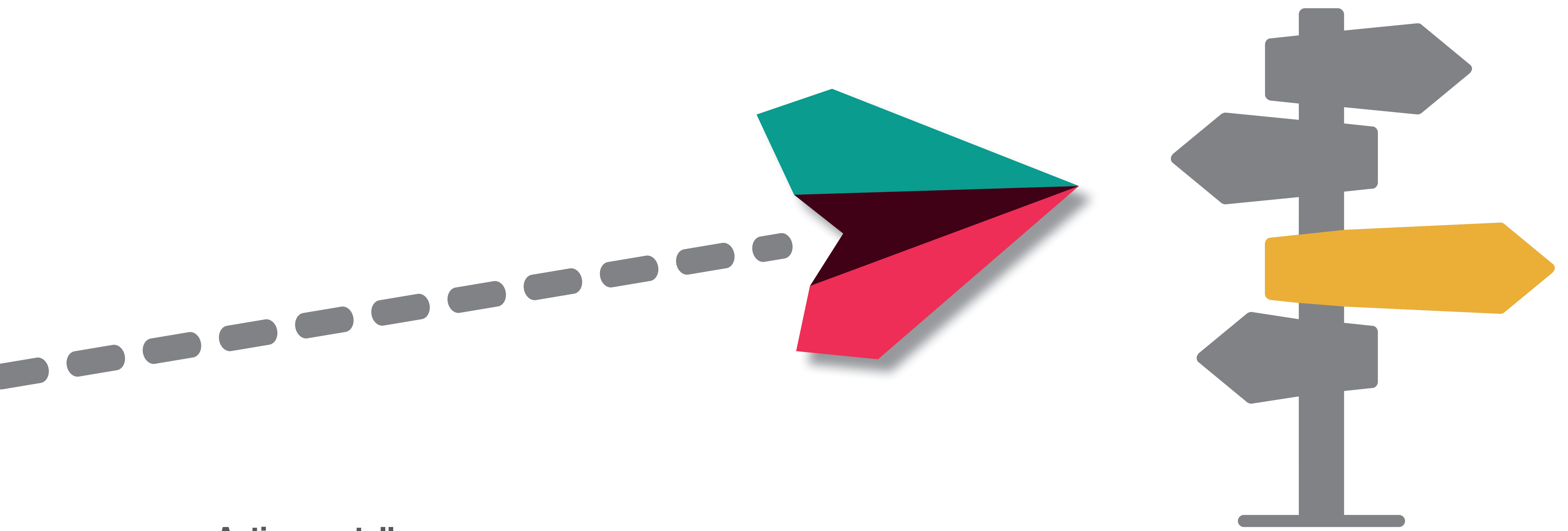

Diensten, middelen en opvolgingen integreren: welke uitdagingen?

Een voorziening bedoeld om het werk van alle aanbieders binnen de sociale zorg en de gezondheidszorg beter te integreren, roept een reeks vragen op:

- Hoe kunnen we de territoriale en sectorale logica's op elkaar afstemmen?
- Hoe kunnen we werkculturen, referentiekaders, verschillende actielogica's tussen openbare spelers, verenigingen en zelfstandigen met elkaar verzoenen?
- Hoe kunnen we wat al bestaat koppelen aan een nieuwe organisatie? Wat behouden we, wat veranderen we?
- Hoe begeleiden we mensen tussen de grondgebieden en de verschillende dienstlijnen of -niveaus?
- ...

Toegang/toegankelijkheid

Actievoorstellen:

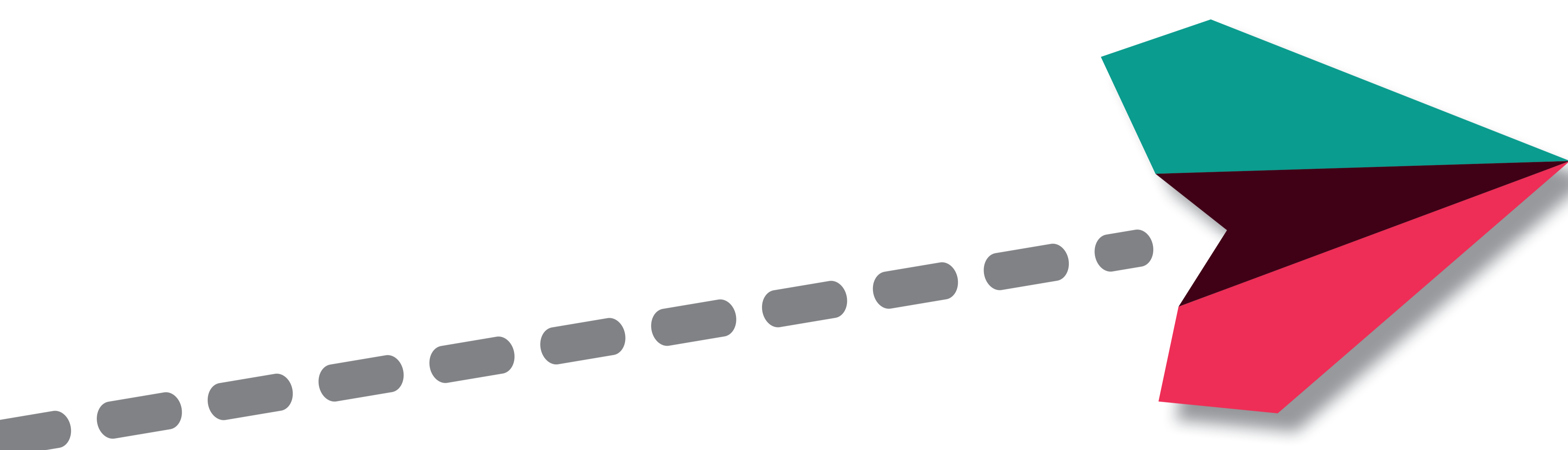
- De zichtbaarheid van het aanbod verbeteren, met inbegrip van zichtbare bewegwijzering in de gebouwen waar zich diensten bevinden, communicatiemiddelen enz.
- De toegankelijkheid van de diensten verbeteren: ligging, openingsuren, meertalig onthaal, zichtbaarheid van de tarieven enz.
- Inclusieve praktijken bevorderen door de toegangsdrempels te verlagen en door het aspect 'gaan naar' of 'outreaching' te bevorderen
- Organiseren van een monitoring van de behoeften, in samenwerking met de wijken en het Gewest
- De onderdelen identificeren van een minimaal sociaal/gezondheidsaanbod in de wijken en de afstemming ervan op de onderdelen van het aanbod op niveau van de woonzorgregio en het Gewest

Nu is het aan u

Welke ingrediënten zijn nodig om de toegang/toegankelijkheid van de diensten te verbeteren? Wat maakt het mogelijk om een verband te leggen, een gemeenschappelijke organisatie te vormen met andere structuren of spelers?

- Bestaande actie, overdraagbaar op een ruimer publiek of gebied?
- Als u kon toveren, welke actie zou u graag ontwikkelen?

Actievoorstellen:

- Plaatsen van permanent overleg creëren of ontwikkelen voor alle spelers van de sociale en gezondheidszorg
- Overeenstemming bereiken over bevoegdheidsgebieden en verantwoordelijkheden van elke zorgverlener
- Delen van voorzieningen door co-interventie te vergemakkelijken en de doorstroming tussen diensten te verbeteren
- Mobiele teams coördineren (geestelijke gezondheidszorg, palliatieve zorg, casemanager enz.) om aan de behoeften in de wijken te voldoen
- Organiseren van 'Diapasonoverleg' om samenwerkingsovereenkomsten tussen eerstelijns sociale/gezondheidsdiensten en residentiële diensten (ziekenhuizen, RH/RVT, initiatief van beschut wonen enz.) te definiëren

Nu is het aan u

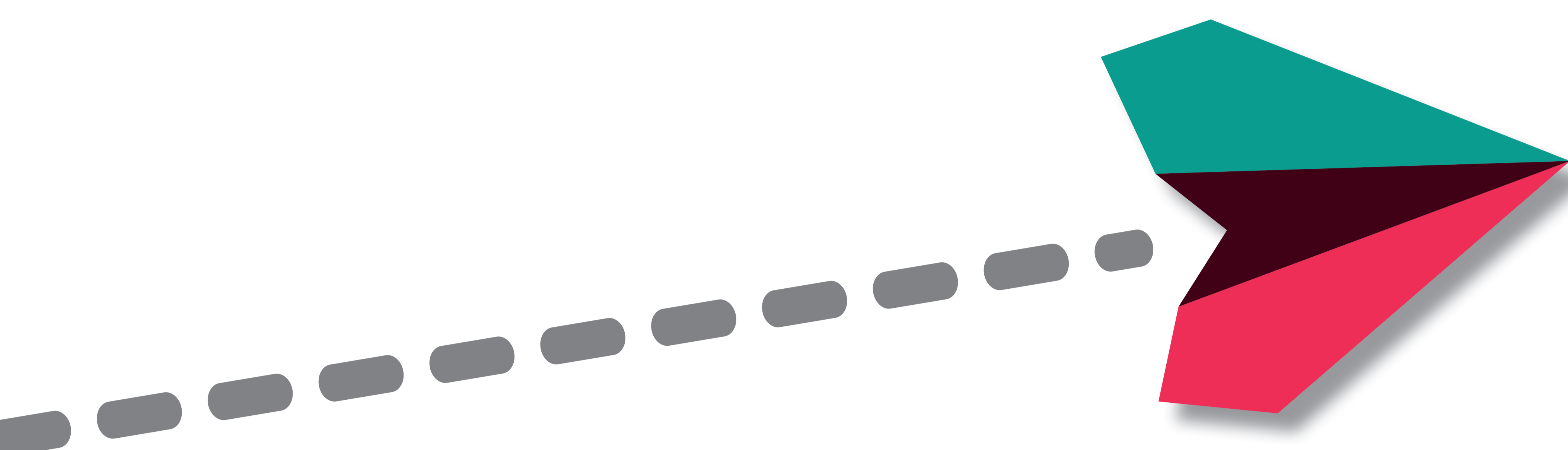
Welke ingrediënten zijn nodig om de continuïteit van de begeleiding van mensen te verbeteren? Wat maakt het mogelijk om een verband te leggen, een gemeenschappelijke organisatie te vormen met andere structuren of spelers?

- Bestaande actie, overdraagbaar op een ruimer publiek of gebied?
- Als u kon toveren, welke actie zou u graag ontwikkelen?

Verslavingen Cardiovasculaire ziekten **DIABETES**
 hiv/aids Chronische nierziekte Efficiëntie **COPD**
 Depressie Multimorbide aandoeningen **GERIATRIËLE HYPERTENSIE**
 Psychische aandoeningen **ademhalingsziekten**
Kanker CHRONISCHE ziekten OBESITAS Neurologische
BURN-OUT Intrafamiliaal geweld **Schulden WERKLOOS**
 Isolement Dakloosheid **TOEGANG TOT RECHTEN**
 Toegankelijkheid **KLEINE WONING JUNKFOOD** Een
Sociale UITSLUITING ANALFABETISME

Geïntegreerde welzijns- en gezondheidsorganisatie

Actievoorstellen:

- De in de woonzorgregio aanwezige spelers en praktijken in kaart brengen
- Momenten van immersie van professionals en structuren organiseren om de onderlinge kennis en samenwerking tussen verschillende beroepen en praktijken aan te moedigen
- De ontwikkeling van praktijkgemeenschappen ondersteunen. Dit zijn lokale interdisciplinaire en intersectorale groepen van 12 professionals die gespecialiseerd zijn in de uitoefening van een ondersteunende functie in de sociale en gezondheidszorg
- De afstemming van de functies bepalen en zo de coördinatie en de oriëntatie in de wijken met het niveau van de woonzorgregio vergemakkelijken (LWGC-wijkreferent, wijkactierelais (RAQ) enz.)
- Steunpunten voor de eerste lijn ontwikkelen (verspreiding van goede praktijken, permanente opleiding, onderzoek, evaluatie)

Nu is het aan u

Welke ingrediënten zijn nodig om de geïntegreerde welzijns- en gezondheidsorganisatie te verbeteren? Wat maakt het mogelijk om een verband te leggen, een gemeenschappelijke organisatie te vormen met andere structuren of spelers?

- Bestaande actie, overdraagbaar op een ruimer publiek of gebied?
- Als u kon toveren, welke actie zou u graag ontwikkelen?

